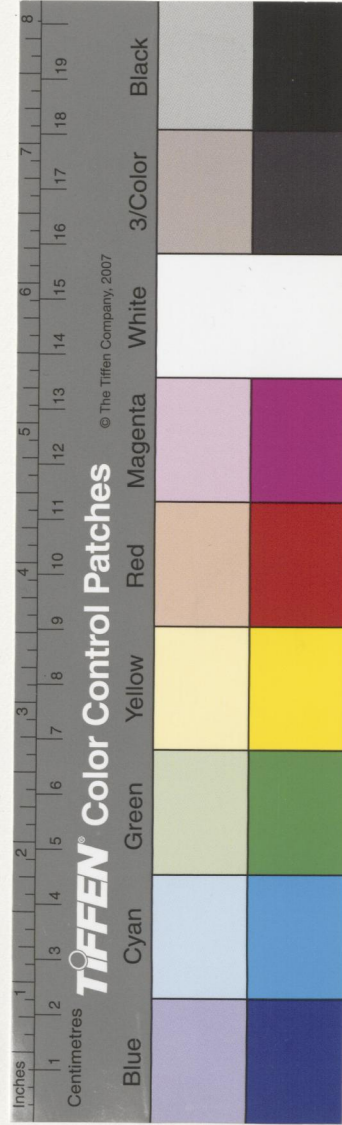

Den 19. Sept. men kan berätta om
 att det kunde
 förtydning på något, tack. tack! Jo, nog
 jag kunde vänta - nej, det slutades med
 vi skulle resa till Leipzig, men tror du
 det kan några dagar för tidigt, just innan
 (jag gissar hon är på Kiala redan, men
 tycker att dessa rader få söka henne der).
 Nu börjar jag berätta. - Nej först till Er
 en innerlig tack för brefvet till den 31.
 Så ja, "blegheten" får krypa i skinet och
 till ett intressantare plakat, följt av:
 hon skriver, när hon dock borde ha stoff
 sina mosttrar, och skäms för huru dåligt
 minstone till den 14 jan., men vet ni ha
 rin är allt ännu litet "blug" s. o. m. för
 ett bref med den öferskriften och berättat
 Om jag nu en gång skulle författa
 släktens morfar och mosttrar!

(= Karin Pajula)
 är förmodligen en hustru
 till den gamle släkten
 som följde mig med till
 från minnena och
 som nu är i god hälsa
 och lever i Stockholm.

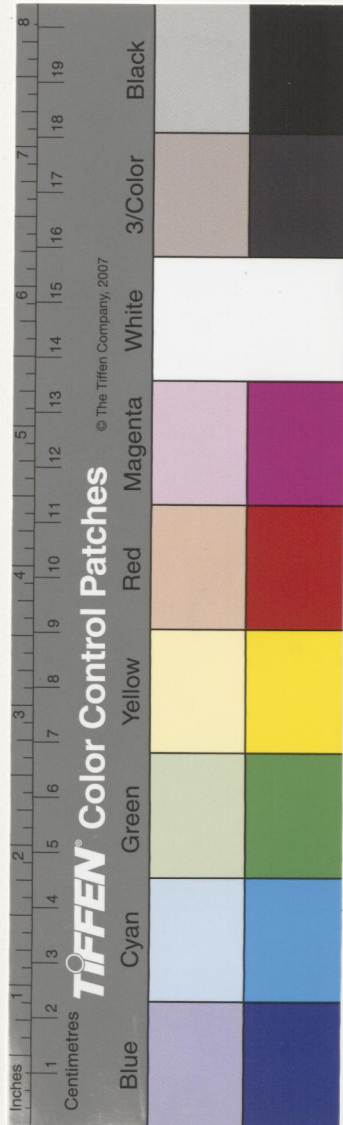

försöker jag ge Hälle ögon och alla sinna
öppna och tåga emot så mycket som möjligt.
Hälle är en gammal stad med trånga,
krokiga gator, invånarantalet är större
än i H. förs och samfördeeln lifligare.
Den är nog pittoresk och rolig, men inte
finns här just mycket att se om man fört
varit i Tyskland. För oss var allt nytt:
de gamla smutiga kyrkorna, ett antikt råd-
hus vid Markn på hvilket torgkunnarna
sitta i små lädor med tak och tre väggar,
de plastrade och ärriga studenterna, de väl-
diga förvagnarna med sitt punda tak, de
granna bodfönstren med sina lockande pris,
som lära oss se men inte höra, för att
inte tala om portionerna till morgon, middag
och kväll och de tidiga matningarna.
Allt gjorde oss ganska störöjda i början,
men nu är det redan helt bekant.
Vi bo helinackorderade, så jag har inga
hushållsomsorger, men här är inte något

som är hoppades för spridets skull,
gemensamt familjelif utan kvar och en åter
i sin knut, så vi hade lika gärna kunnat
hälla oss själva. Vårdefolket består af fru
Kiehling med tre döttrar, som nog äro till-
mötesgäende på sitt sätt. Frökenarna hälla
handarbetskola, der jag också är en af ele-
verna. Då jag inte behöfver min hjälp
mer, så saknade jag mycket ett bestående
arbete och arbetar gärna der par förmid-
dagar i veckan. De öfriga f. middagarna
går jag och spelar på en instrument-
handel, mest öfningar och etuder för att
hålla fingrarna mjuka.

Jag har sitter mest hela dagen
öfver sina papper, det gäller nu att ta
reda på hvad han samlat för att sen kunn
na skriva. Ibland hör han förelämin-
gar, men för det mesta är han hemme.
Då arkiv och bibliotek lär inte finnes
något som rör Finland.

En andra finnar, teologer äro här af

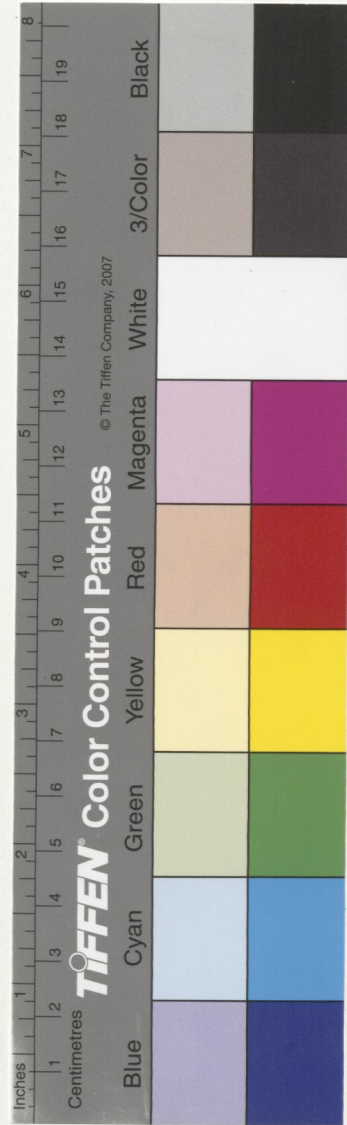
der. Vi var i flens buehave nu der vi har, det var godt at være
her på studieresa, med dem ha vi gjort
promenerer til omgivelserne og gøre
det nog mere når vedret stadgar sig.
Der findes en stor slotteruin ej langt
hærfra, hværfra man har en vidstrækt
utsigt. Den er bygd på en klippe som
stupa brudt ned i Sæle og er meget
et romantisk ud. Sagen beretter at en
fange, Ludvig der Springer, rejste gennem
at fra et af tornen kaste sig i flo-
den. En anden slotteruin uden Gis-
bichenstein ser man ved stranden af Sæ-
le, det er Moritzburg som i 30 årige kri-
get blev stormet blandt andre af svenske
trupper. Det havde Valtkærn bestemt
intet rede på, efter han intet mænn
derom. Nu ser man endast brægede mu-
rer og gæbende fester, men en del lår
dog være inredd till kaseren.
Halle har ej varit omgivet af murer,
når man nærmer sig utkanten kan

(19.2.1896)

man fritt se den vändliga slätten på
 hvilken staden ligger, och som är den
 samma ända till Leipzig. Det var också
 något nytt att se de präktiga ^{ollade} fälten
 längs järnvägen och ingen skog. Det går
 an att vara landbrukare med sådana
 åkrar. Här finns ingen snö i år, vintern
 har liknat höstas het hos oss, men är
 det dock tätt men ingen köld att tala
 om, vi ha f.o.m. känt värluft redan.
 Nog träffar man ofta flieg. Blätter-
 gummor o. gubbar och det kins som so-
 re de gamla bekanta. Vi ha känt oss
 själfva som sådana under våra bol-
 ster-täcken. För studenterna har jag
 aldrig haft några sympatier och har
 inte fatt det än heller. De se grynma
 ut med sina hederstecken, och vi höra
 om quallarna deras Biervisor från en
 Kneip i närheten, det låter inte just upp-
 byggligt. Märkvärdigt hvad Bieret och

varit på tysk, men det är oroligt. Hvar som helst för oss, och hvar vilken

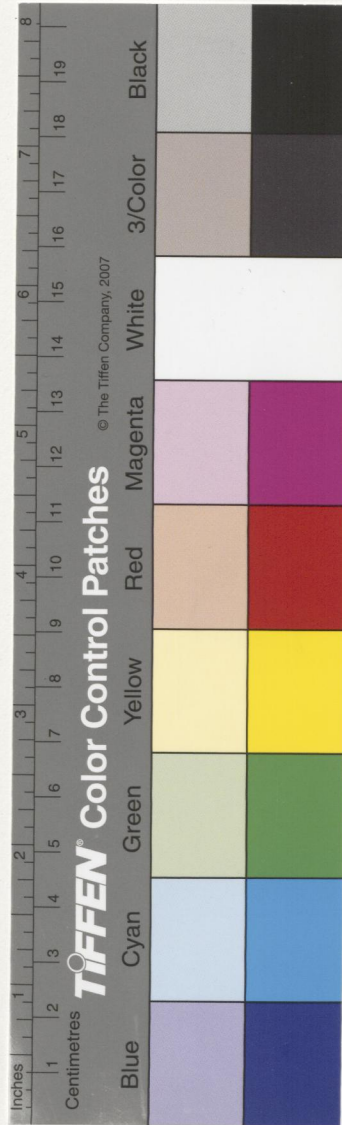

tyckarna höra ihop. Vi voro sitta veckan
med på en missionskonferens. Helt ka-
de kommit veckan från andra orter
så det var en stor samling, och tänks
att der sitta de allra flesta med sin
Biersejdel, på ett missionsmärke! Jag
kan inte tänka mig något sadant hos
oss. Men det märktes nog på stämningen,
den var allt annat än allvarlig, vi kan-
de oss helt illa till mods. Hade der in-
te varit några goda, verkligt allvariga
talare, så skulle vi ha fått ett sorgligt
intryck af tyskarnas kristendom.

Om Danmark borde jag ingenting
skufva för än efter ett andra besök,
men det är svårt att lata bli. Vi frysa
både Janne och jag när vi tänka på
Köpenhamn. Det var kallt rusligt vä-
der, den 30 dec. och vi fingo ett oeldadt
rum med enkla fönster och en järnkamin
på missionshotellet vid Longangstræde.

Så var språket så lustigt, vi förstodo inte
dem och de icke oss. Men i sommar skulle
det bli roligt att komma dit, de förmå-
sta gator och platser äro redan bekanta.
Peltråden på Sjælland liknade verkligen
pepparrottsknolar, hvar för plant, och
den rundt omkring akern det begreps
vi inte. Så fiffiga voro vi inte att vi togo
fukothorgan på Roskilde, åto i stal-
let en farligt dyr fukost på angbater
mellan Gjedsen o. Harnemünde, som för
mig till största delen gick i Peterzön,
skam åt jöjmausflickan!

Hvar för tycker Ej Berlin är så odräp-
lig? Vi voro der bara tre dagar, men gån-
gs mycket omkring och tyckte det var en
ståtelig stad, med många vackra platser.
Museum för folkskulle gingo vi hastigt
igenom och tänkte på allt. Det mesta
studeras riktigt. På Panoptikon gjorde
vi närmare bekantskap med Kant, der

i matstället och tycker mig höra
 sing. Wagner, Liszt och flere andra.
 Nej tycker jag ändå mest om Stock-
 holm, den är så trygg och treblig, och jag
 tycker människorna der äro menskliga-
 re än här. t. ha godt minne från Turin
 ge och komma med fröjd tillbaka dit
 i pommarn. Tänk om Steke och Eja di
 finnas der i någon sluga, det vore
 den förste hemlandslönen.
 Turidus voro så innerligt vänliga att jag
 riktigt skändes. Inte ha vi kommit ihåg
 dem på samma sätt som de oss. Jag
 var hos dem flera gånger, och t. o. m.
 jag kan känne sig helt hemmastadd der.
 — Na Toini morter, har du varit på
 bållopp i Nykarleby? Det skulle ju vara
 i februari. Af fartrams hörde vi att eliten
 är i H. för att lufta sig. Hvad är
 det för slag att ni ha krasslet, det skref
 Eja. Hur måli alikade morfar var? Jag
 kommer så ofta ihåg en kring lampen

